

SEÐLABANKI ÍSLANDS

Úr sóttkví í stríðsrekstur
Er óvissan endalaus?

Staða og horfur í efnahagsmálum
Samiðn 21. mars 2022

Rannveig Sigurðardóttir
Varaseðlabankastjóri peningastefnu

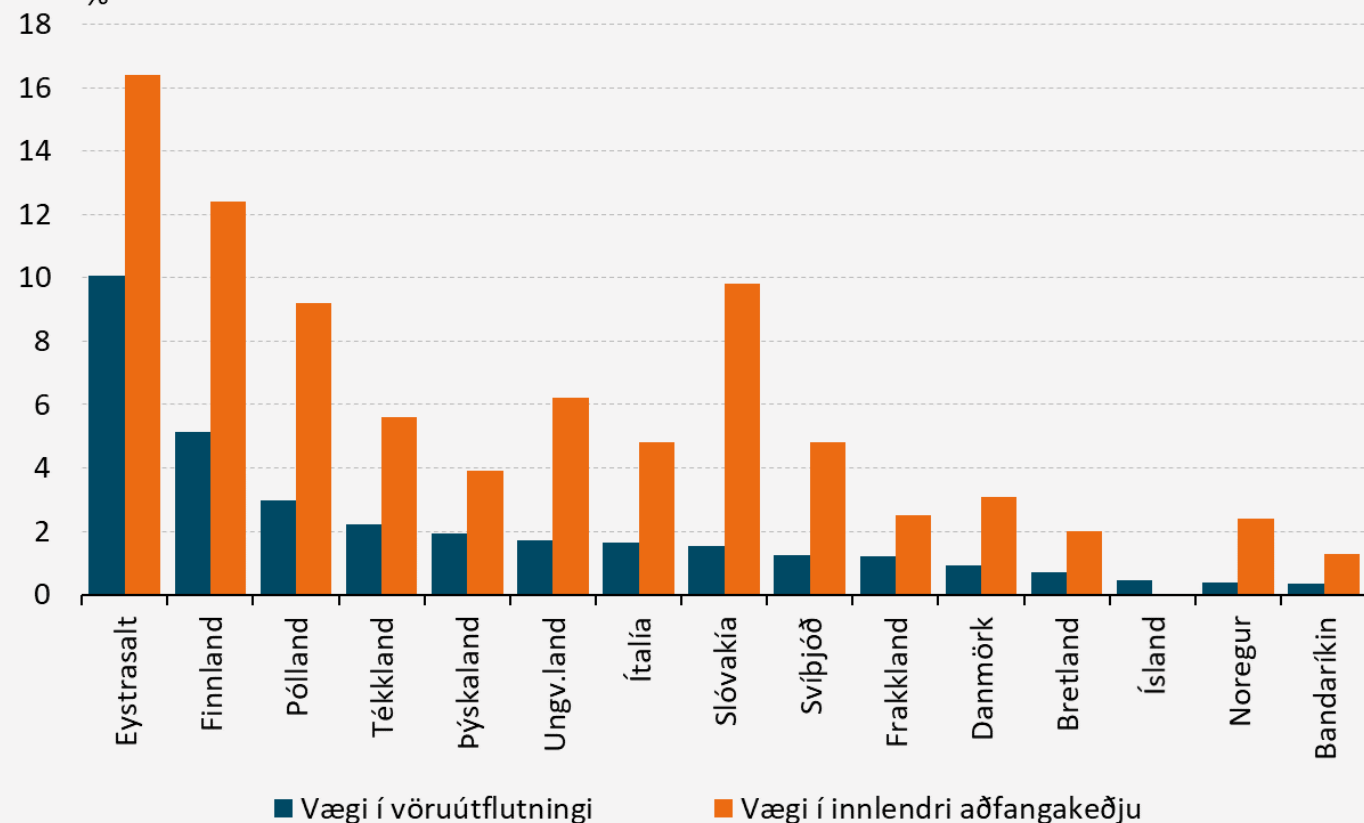

Stríðið í Úkraínu

Efnahagsleg áhrif innrásar og efnahagsþvingana

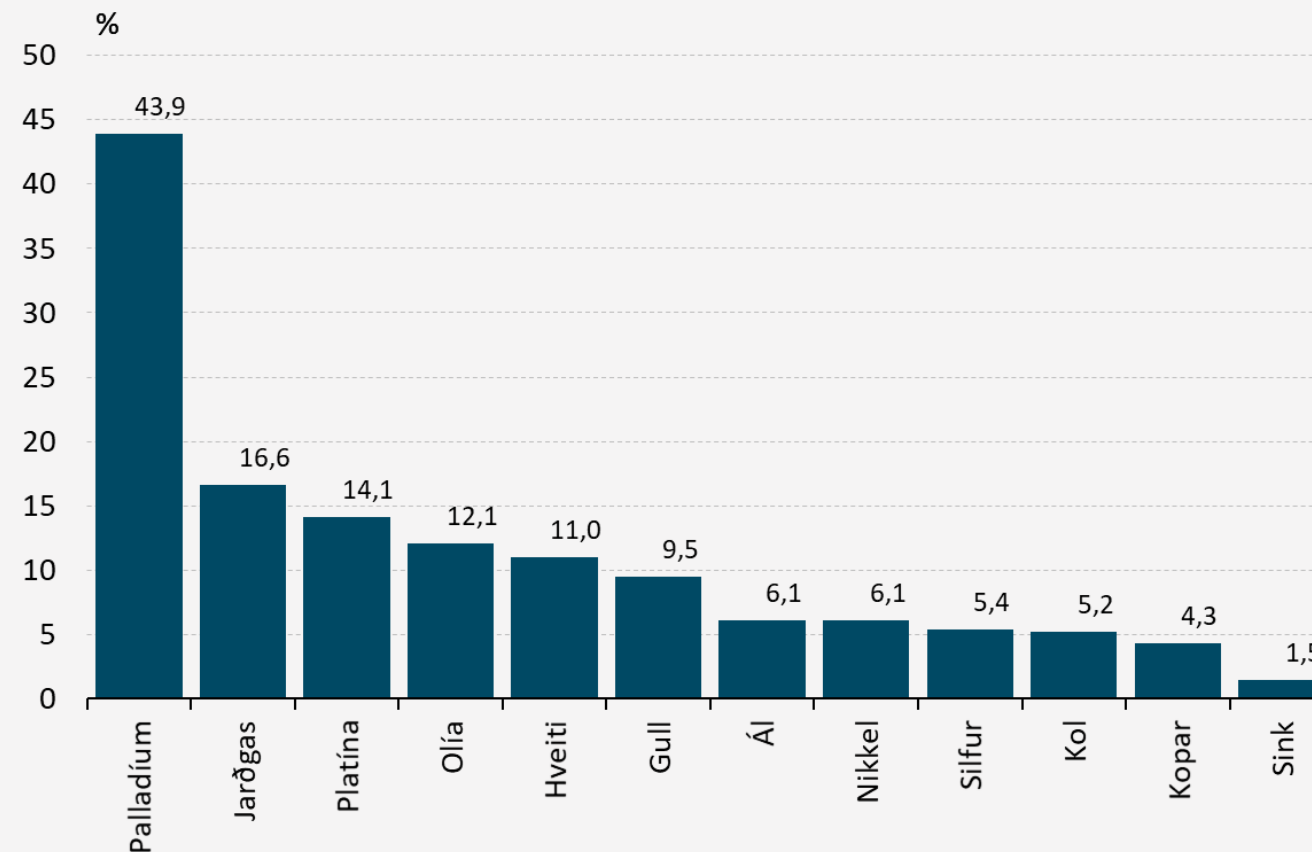
Viðskipti við Rússland lítil en vægi í hrávöru mikið

Vægi útflutnings til Rússlands og mikilvægi í aðfangakeðju ýmissa OECD-ríkja¹

1. Vægi vöruútflutnings til Rússlands í heildarvöruútflutningi árið 2020 og vægi virðisauka innflutnings frá Rússlandi í öllum aðfangainnflutningi árið 2018 (tölu fyrir Ísland vantar). Eystrasalt stendur fyrir meðaltal Eistlands, Lettlands og Litháen. Heimildir: TIVA-gagnagrunnur OECD, UNCTAD-gagnagrunnur Sameinuðu Þjóðanna.

Hlutdeild Rússlands í hrávöruframleiðslu 2020

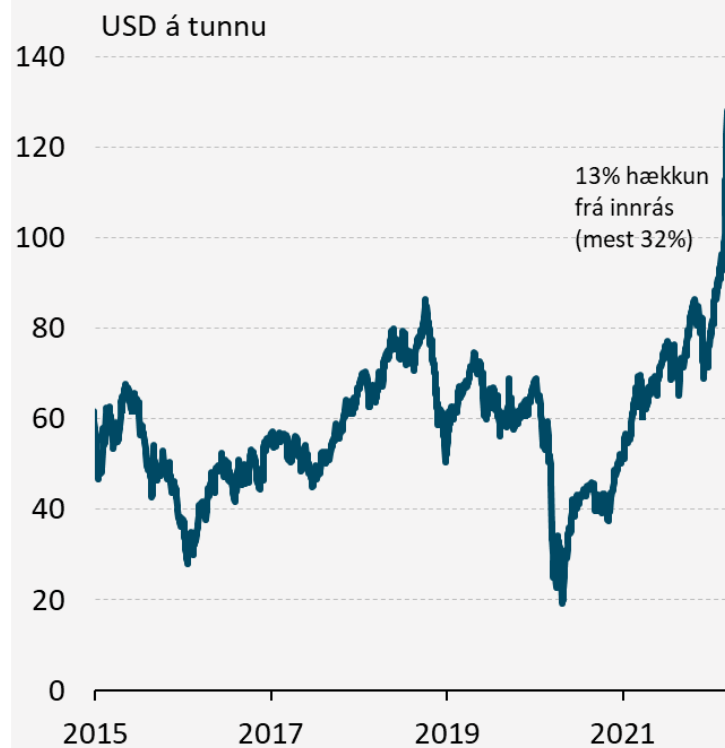

Heimildir: J.P. Morgan Commodity Research

Hrávöruverð hækkað verulega í kjölfar stríðsins

Verð á olíu á heimsmarkaði¹

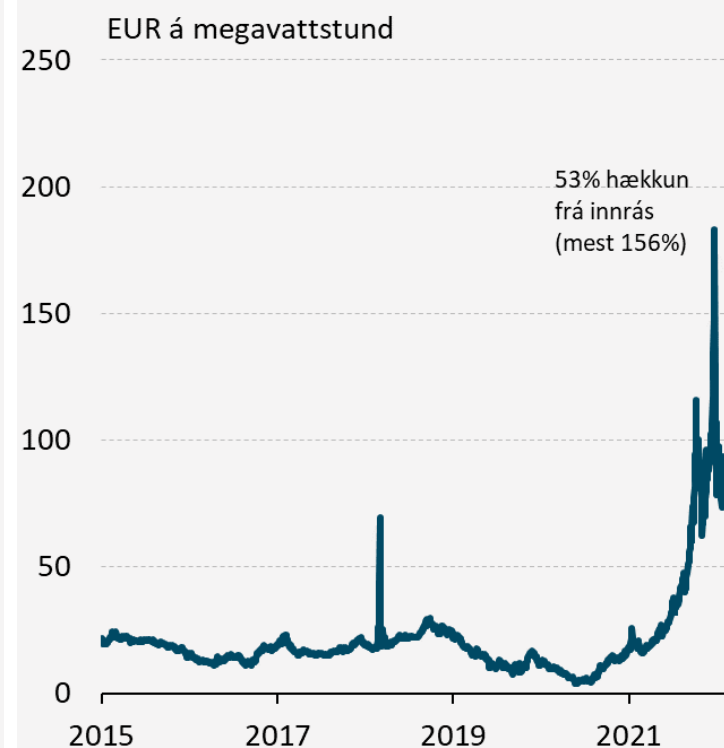
1. janúar 2015 - 17. mars 2022

1. Brent verð á hráolíu samkvæmt London Metal Exchange (LME).
Heimildir: Refinitiv Datastream.

Verð á jarðgasi í Evrópu

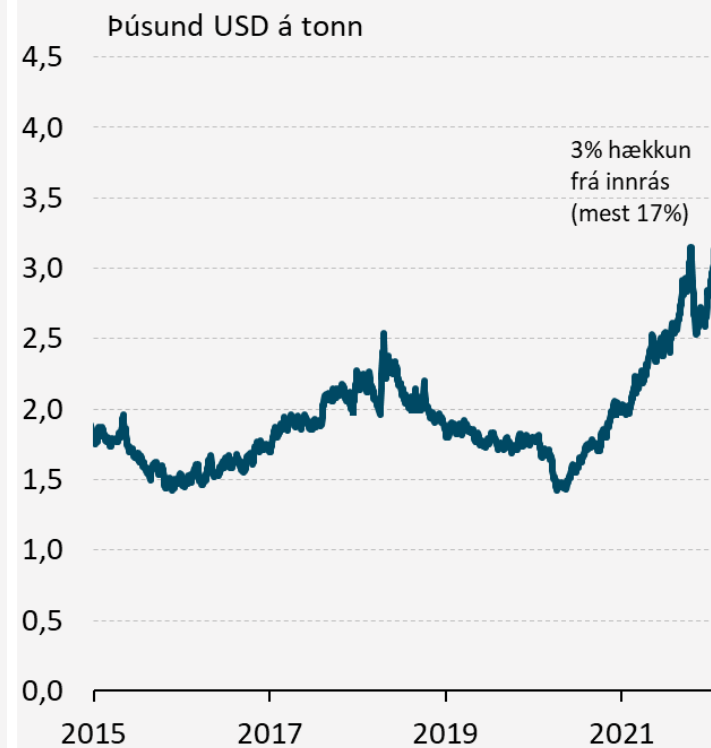
1. janúar 2015 - 17. mars 2022

Heimildir: Refinitiv Datastream.

Verð á áli á heimsmarkaði¹

1. janúar 2015 - 17. mars 2022

1. Álverð samkvæmt London Metal Exchange (LME).
Heimildir: Refinitiv Datastream.

Verð á hveiti á heimsmarkaði

1. janúar 2015 - 17. mars 2022

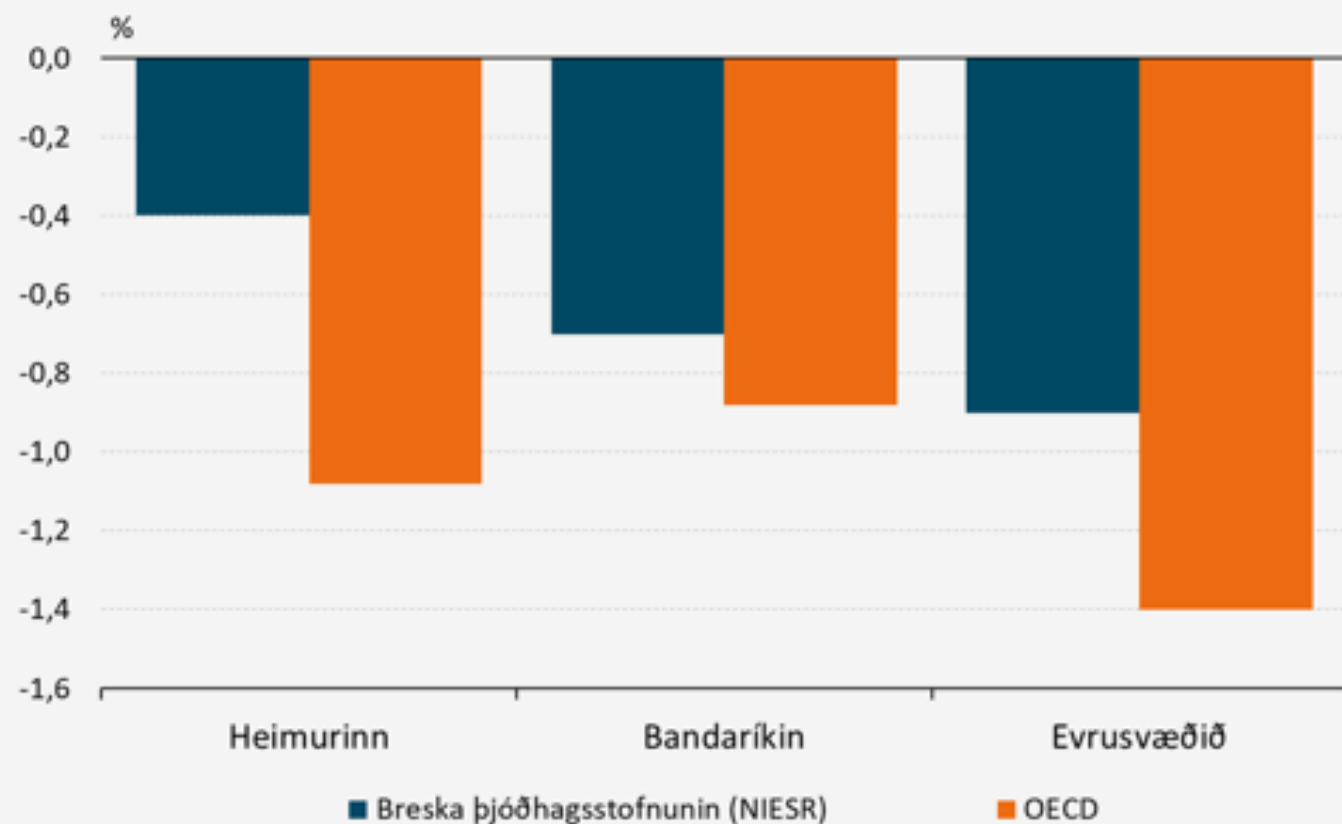

Heimildir: Refinitiv Datastream.

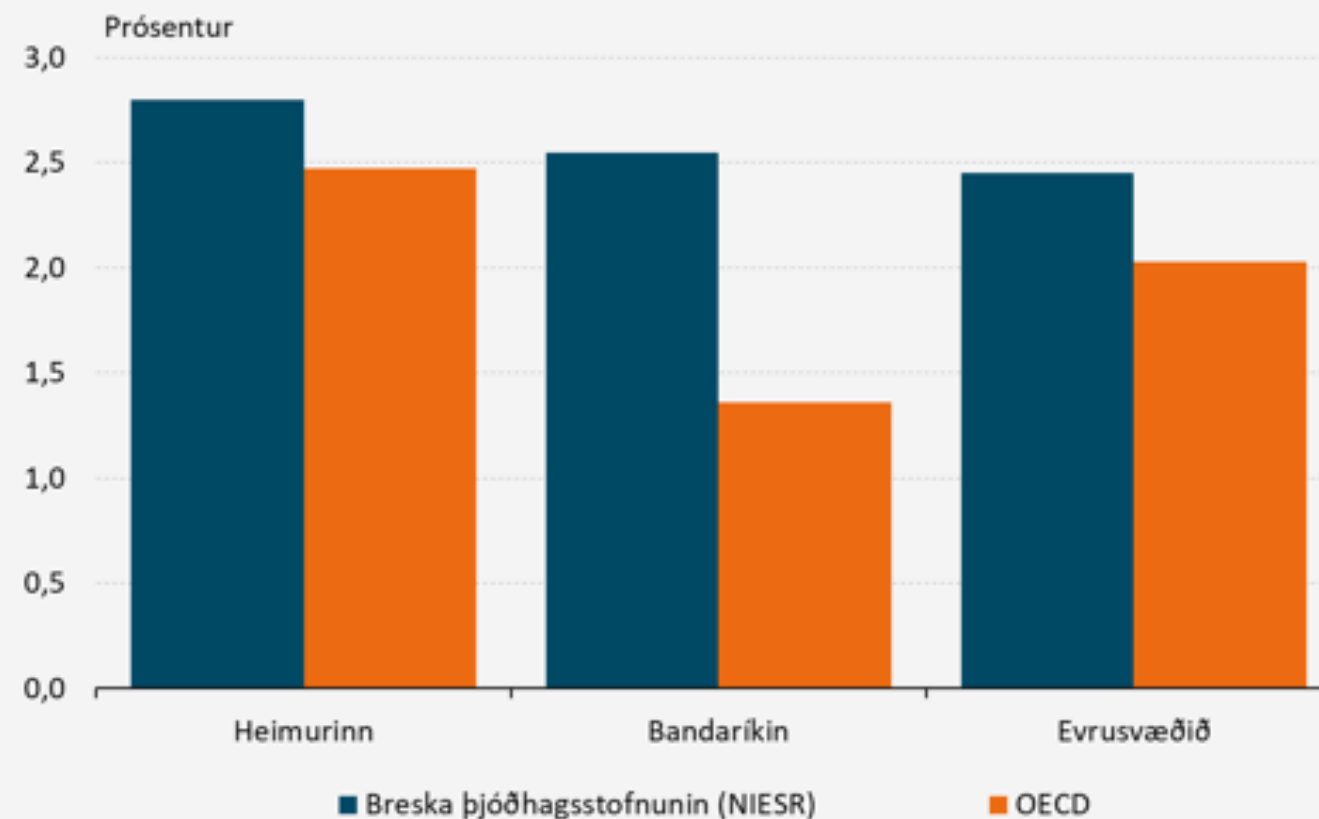
Hagvöxtur verður minni og verðbólga meiri og þrálátari

Áhrif stríðsins í Úkraínu á hagvöxt í heiminum¹

1. Áhrif stríðsátakanna 2022 (NIESR) eða í heilt ár frá upphafi átaka (OECD).
Heimildir: NIESR, OECD.

Áhrif stríðsins í Úkraínu á verðbólgu í heiminum¹

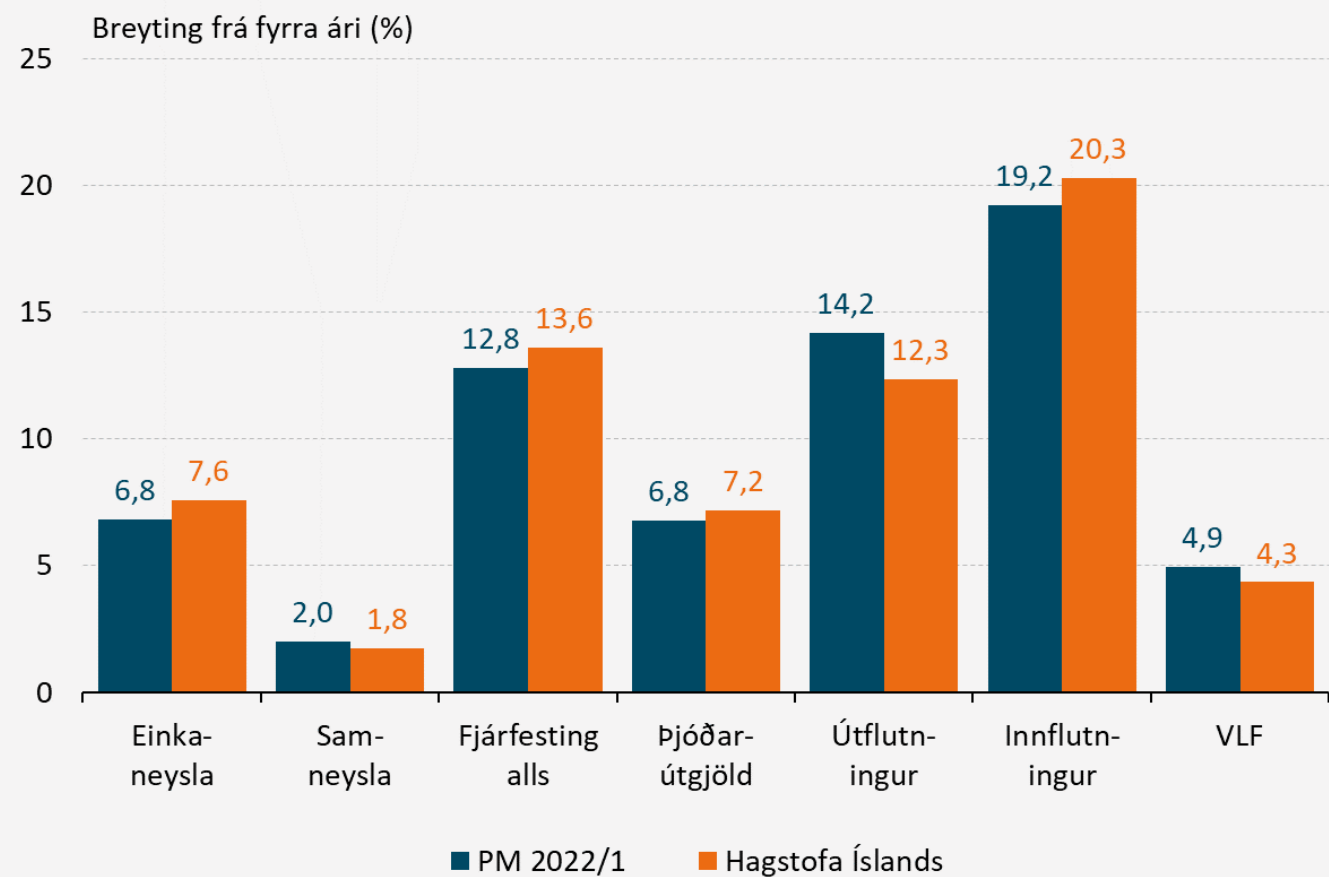
1. Áhrif stríðsátakanna 2022 (NIESR) eða í heilt ár frá upphafi átaka (OECD).
Heimildir: NIESR, OECD.

Stríðsátök auka óvissu um innlenda efnahagsþróun

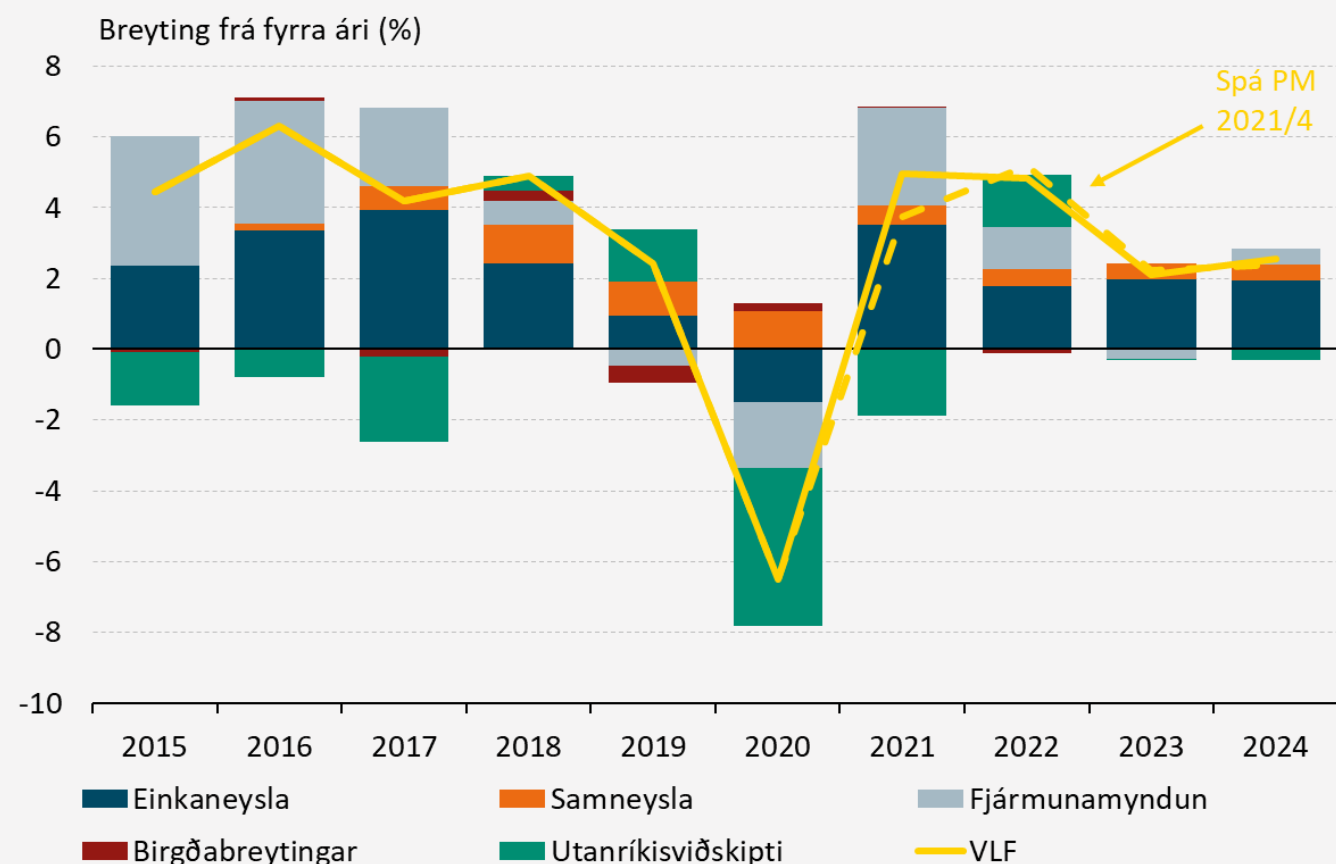
Hagvöxtur samkvæmt fyrstu tölum minni en vænst var

Þjóðhagsreikningar 2021

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

Hagvöxtur og framlag undirliða 2015-2023¹

1. Grunnspá Seðlabankans 2021-2024. Brotalína sýnir spá frá PM 2021/4.

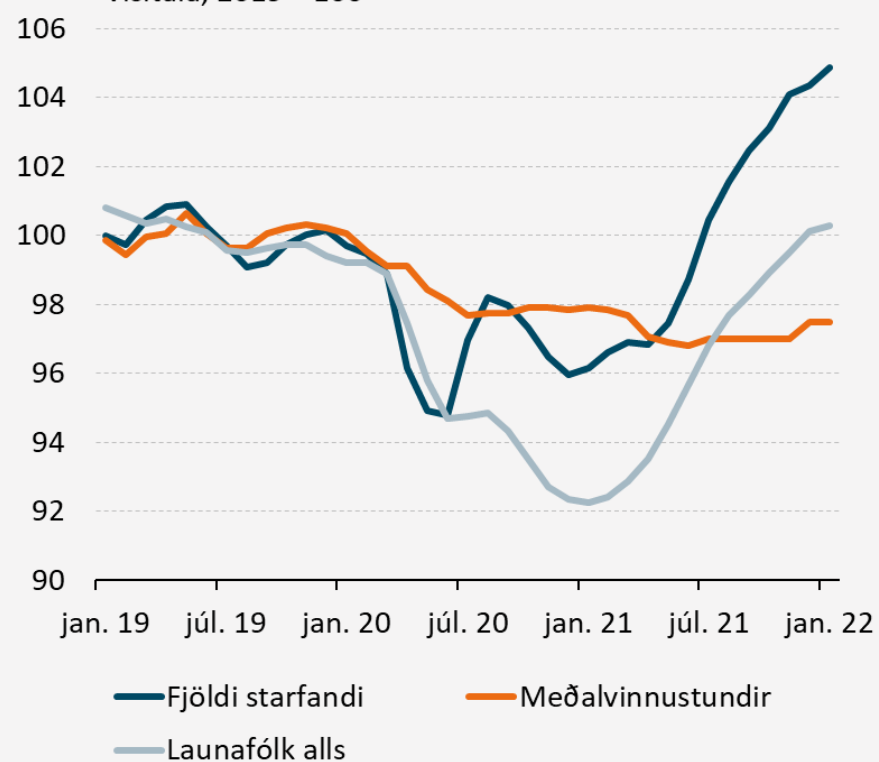
Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

Aukin atvinna og slakinn virðist horfinn

Fjöldi starfandi fólks¹

Janúar 2019 - janúar 2022

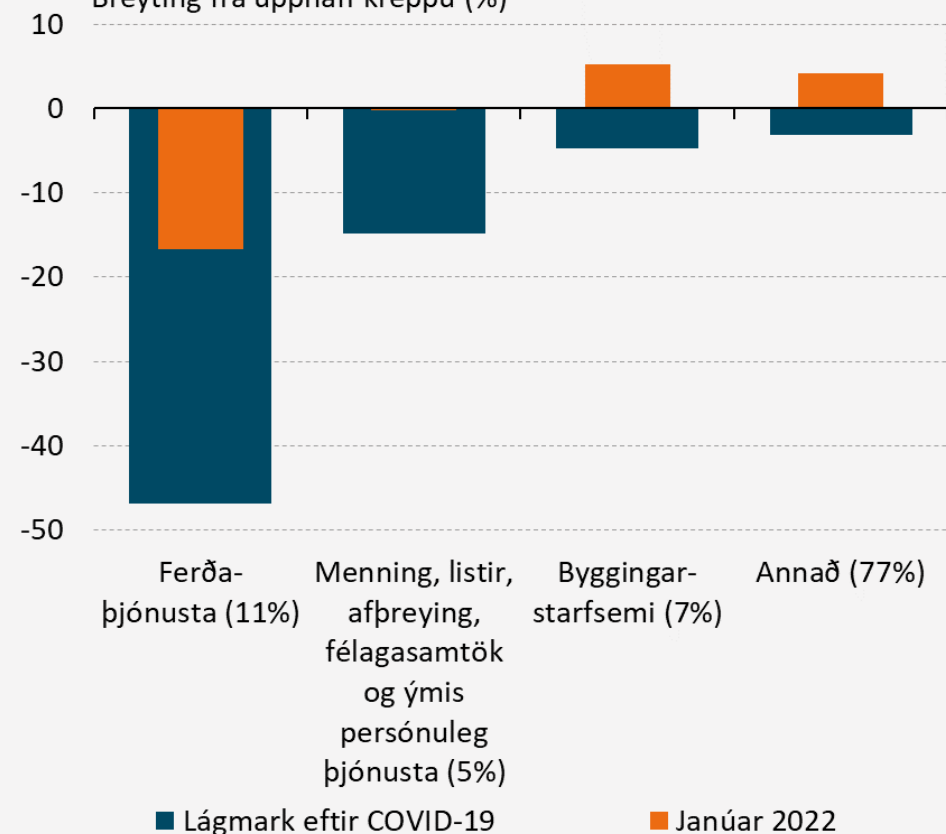
Vísitala, 2019 = 100

1. Launafólk samkvæmt tölum úr staðgreiðsluskrá Skattsins en önnur gögn úr vinnumarkaðskönnun Hagstofu Íslands. Fólk á aldrinum 16-74 ára. Þriggja mánaða hreyfanlegt meðaltal árstíðarleiðréttra talna
Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

Breyting á fjölda starfa á tímum heimsfaraldurs¹

Breyting frá upphafi kreppu (%)

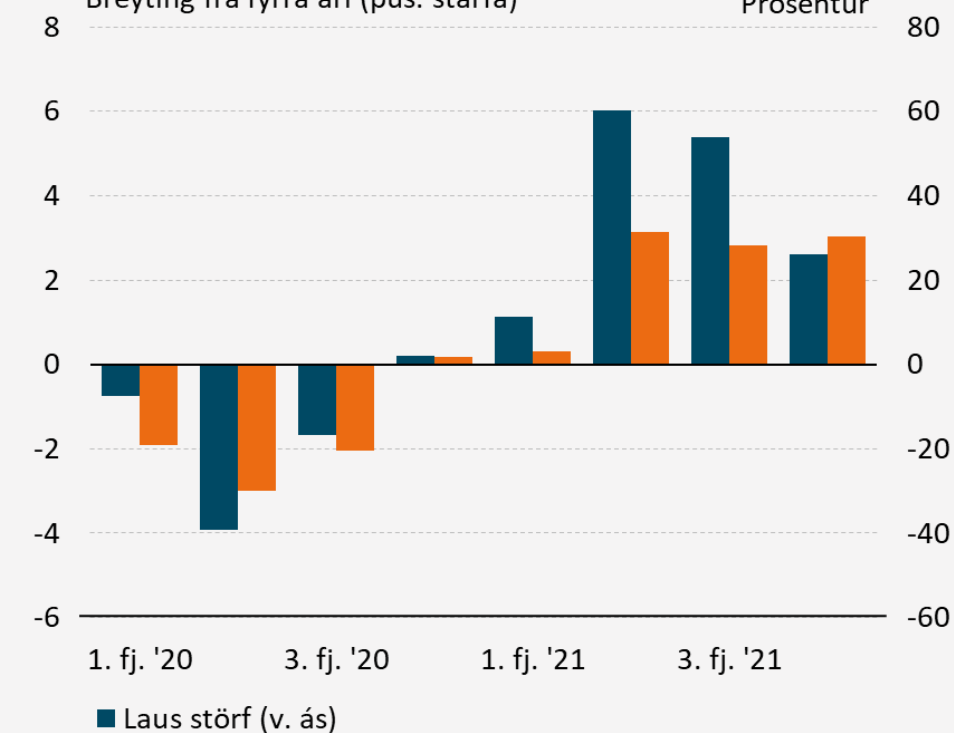
1. Byggt á mánaðarlegum fjölda launafólks á aldrinum 16-74 ára úr staðgreiðsluskrá ríkisskattstjóra. Upphaf kreppu er febrúar 2020. Árstíðarleiðrétta tölur.
Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

Ráðningaráform fyrirtækja¹

1. ársfj. 2020 - 4. ársfj. 2021

Breyting frá fyrra ári (þús. starfa)

Prósentur

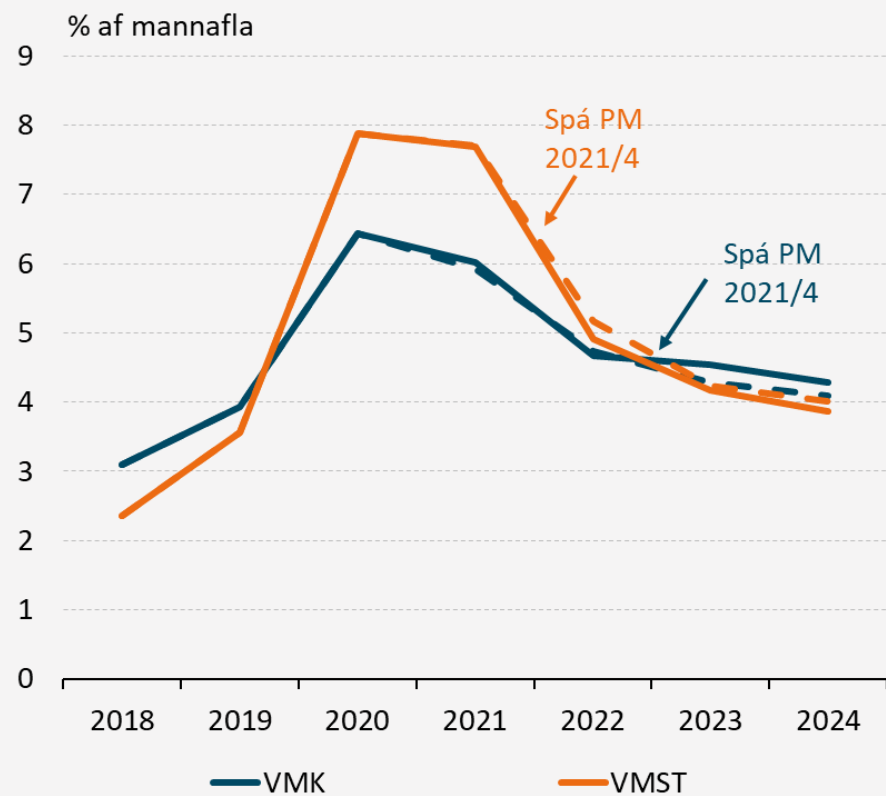
1. Laus störf skv. fyrirtækjakönnun Hagstofu Íslands og hlutfall fyrirtækja sem vilja fjölga eða fækka starfsfólki næstu 6 mánuði er úr könnun Gallup meðal 400 stærstu fyrirtækja landsins og eru gögnin árstíðarleiðrétta af Seðlabanka Íslands
Heimildir: Gallup, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

Atvinnuleysi minnkað hratt og vaxandi skortur á fólki

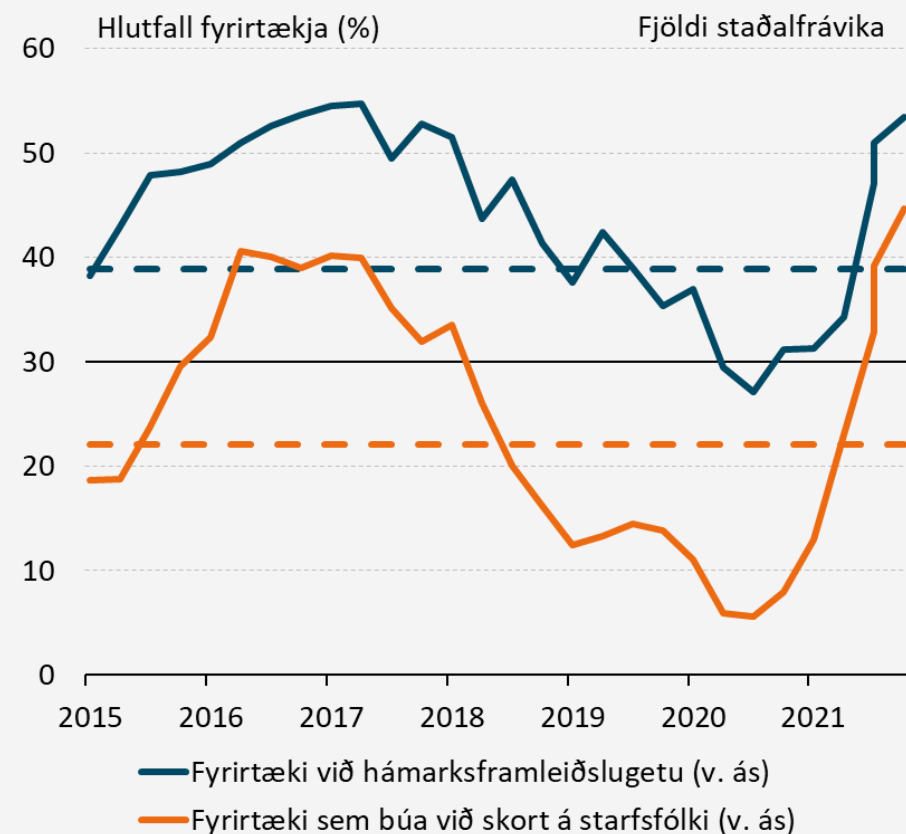
Atvinnuleysi 2018-2024¹

1. Atvinnuleysi miðað við vinnumarkaðskönnun Hagstofu Íslands (VMK) og skráð atvinnuleysi Vinnumálastofnunar án hlutabóta (VMST). Grunnspá Seðlabankans 2021-2024. Brotalínur sýna spá frá PM 2021/3.
Heimildir: Hagstofa Íslands, Vinnumálastofnun, Seðlabanki Íslands.

Nýting framleiðslupátta¹

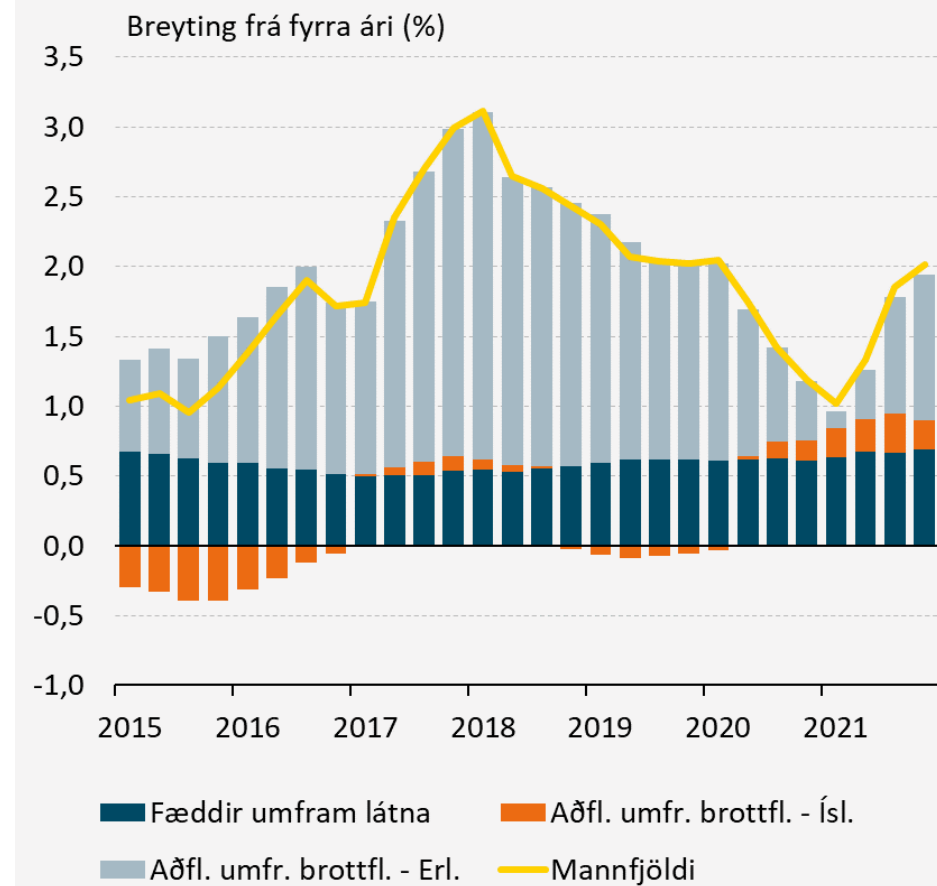
1. ársfj. 2015 - 4. ársfj. 2021

1. Mælikvarðar fyrir nýtingu framleiðslupátta byggjast á viðhorfskönnun Gallup meðal 400 stærstu fyrirtækja landsins.
Heimildir: Gallup, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

Mannfjöldi

1. ársfj. 2015 - 4. ársfj. 2021

Heimildir: Hagstofa Íslands.

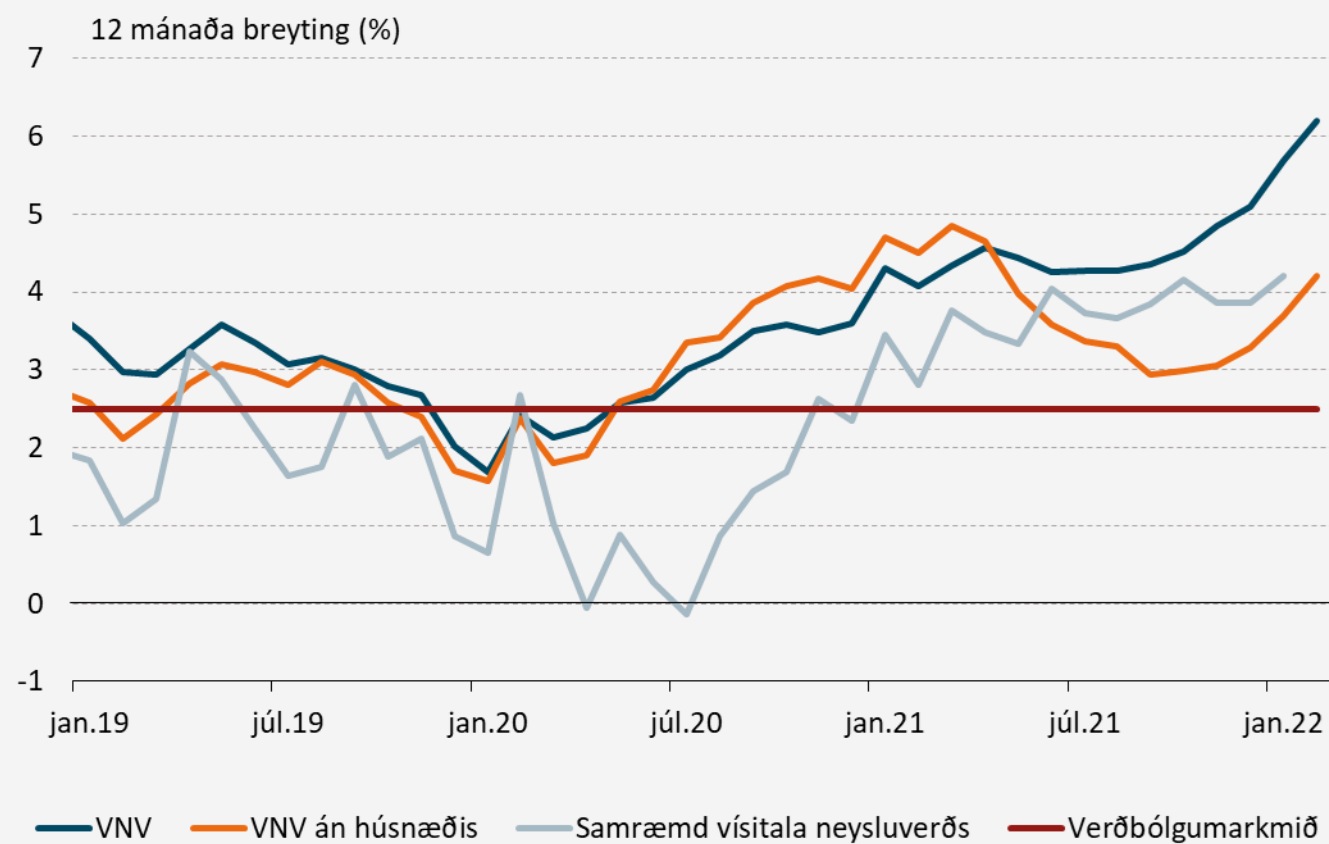

Verðbólga og aðgerðir Seðlabankans

Verðbólga eykst á alla mælikvarða

Verðbólga á ýmsa mælikvarða

Janúar 2019 - febrúar 2022

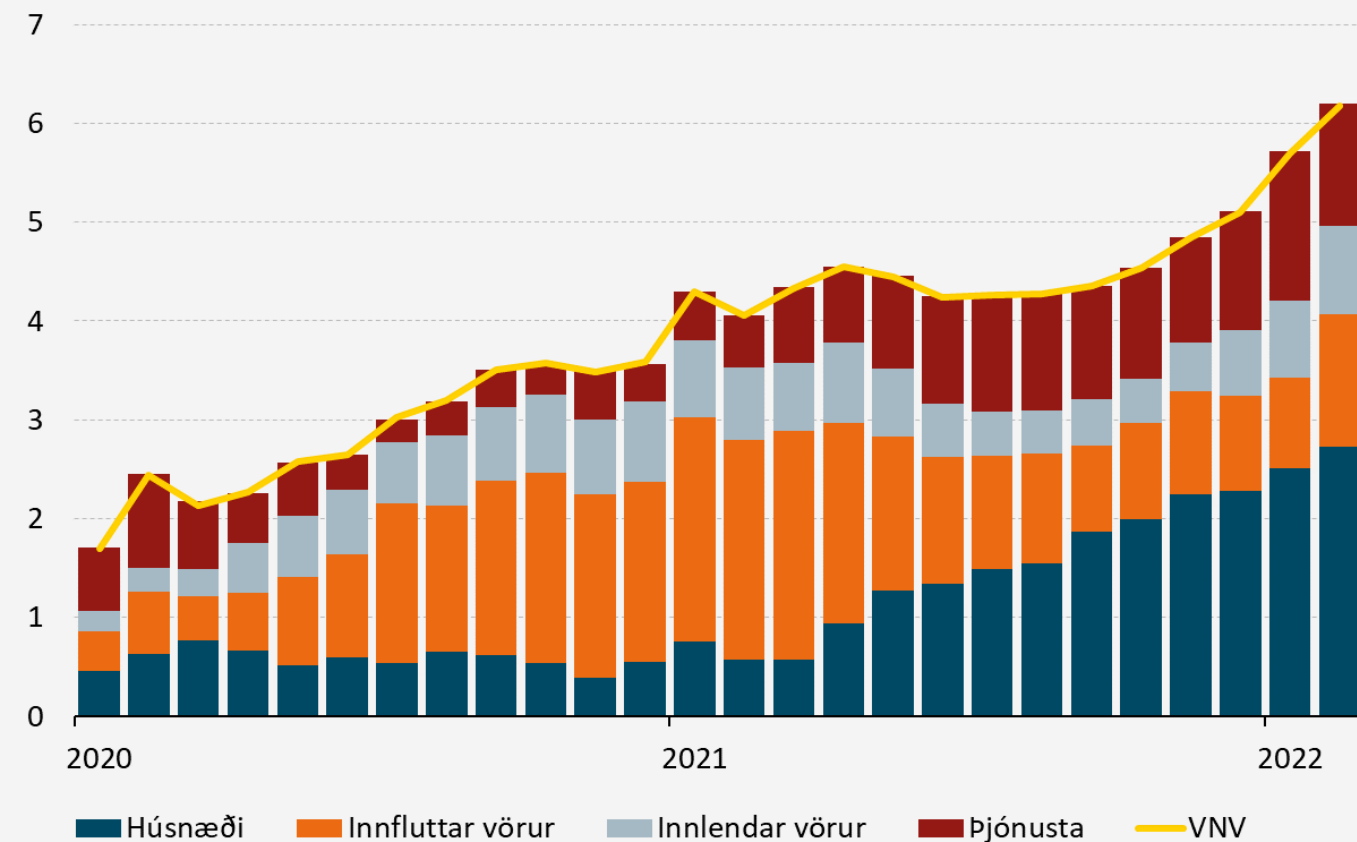

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

Undirliðir verðbólgu

Janúar 2019 - febrúar 2022

Framlag til ársverðbólgu (%)

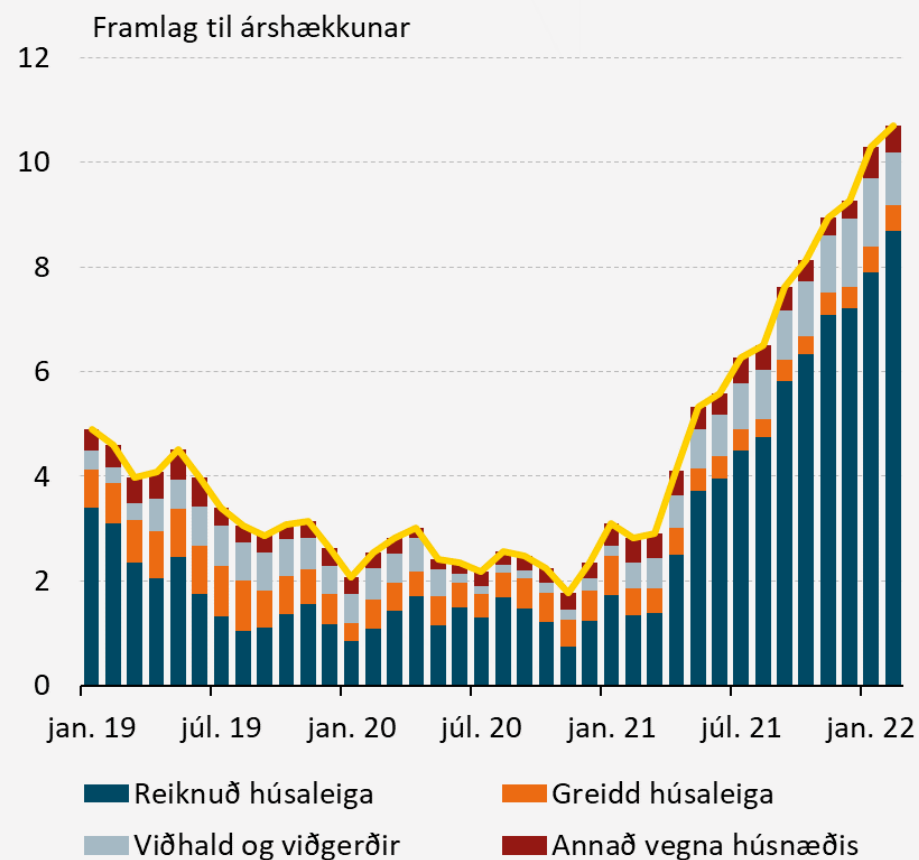

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

Innlendur verðbólguþrýstingur enn mikill og áhrif alþjóðlegar verðhækkunar lífseigar

Húsnæði og framlag undirliða

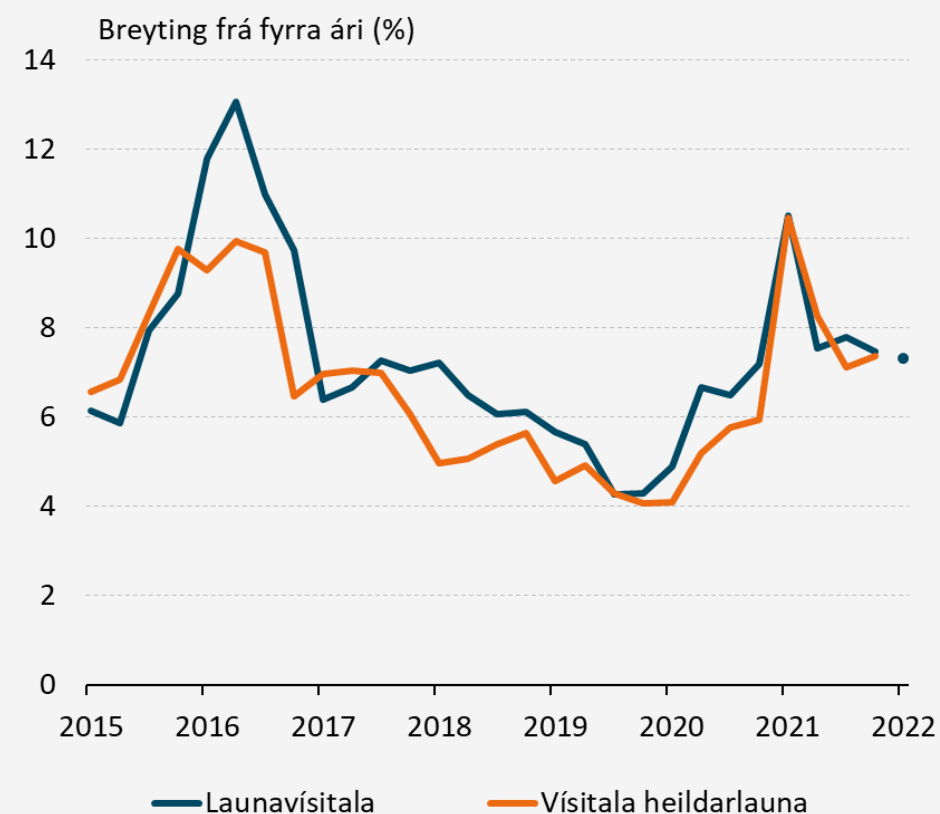
Janúar 2019 - febrúar 2022

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

Laun¹

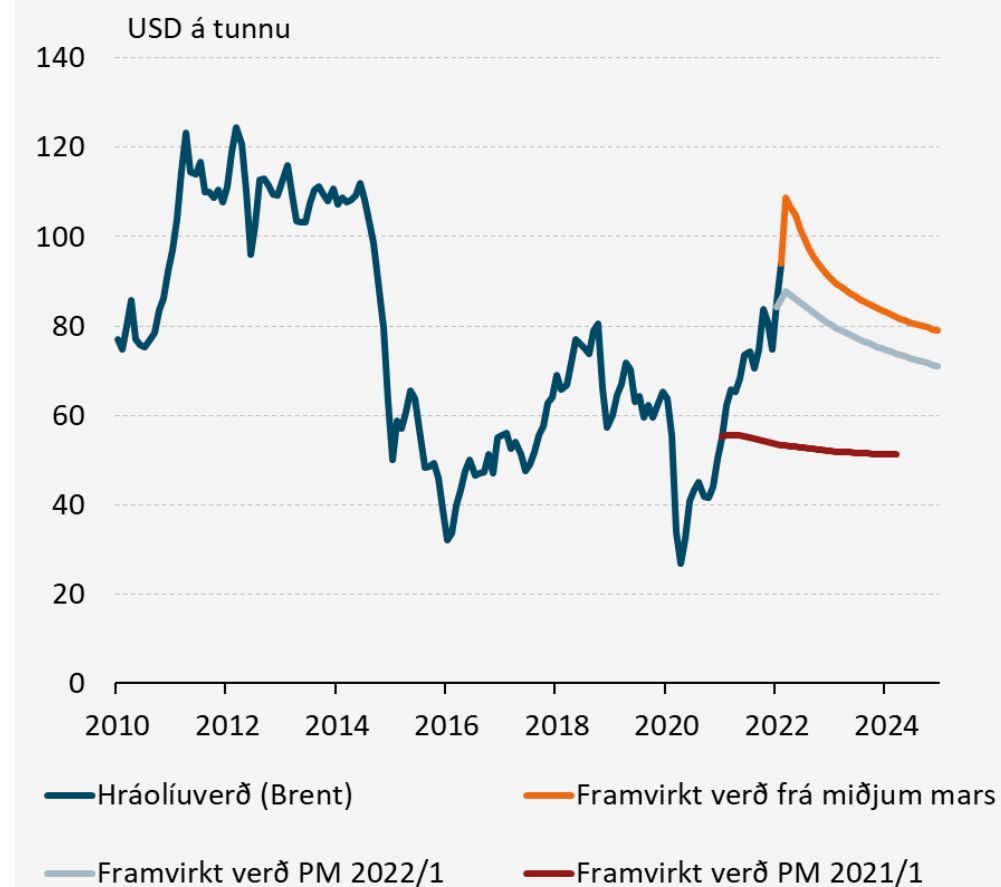
1. ársfj. 2015 - 1. ársfj. 2022

1. Punktur á 1. ársfj. 2022 sýnir ársbreytingu í janúar.
Heimildir: Hagstofa Íslands.

Alþjóðlegt olíuverð

Janúar 2010 - desember 2024

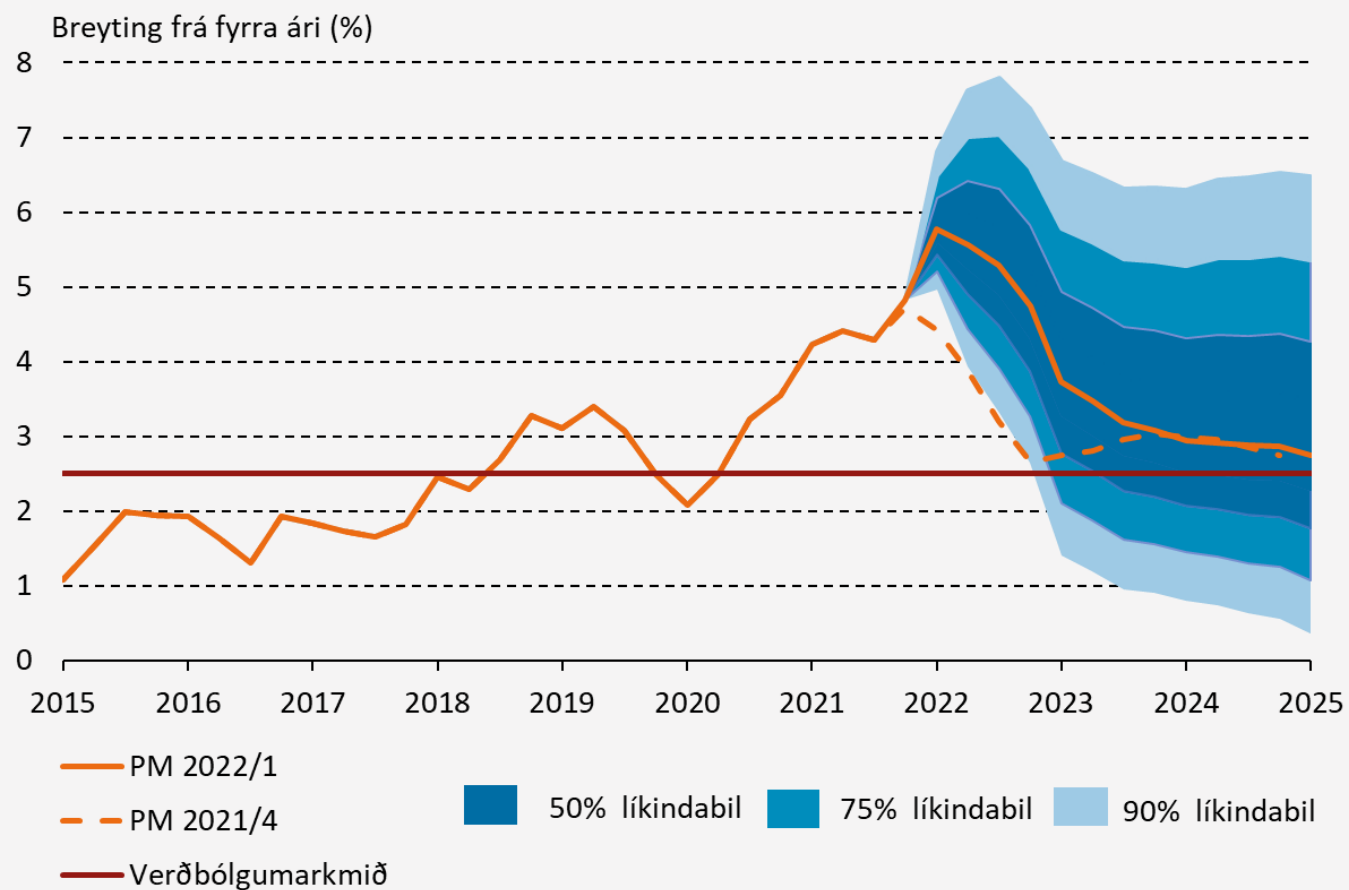

Heimildir: Refinitiv Datastream, Seðlabanki Íslands

Verðbólguhorfur versna og verðbólguvæntingar hækka á alla mælikvarða

Verðbólguþá og óvissumat

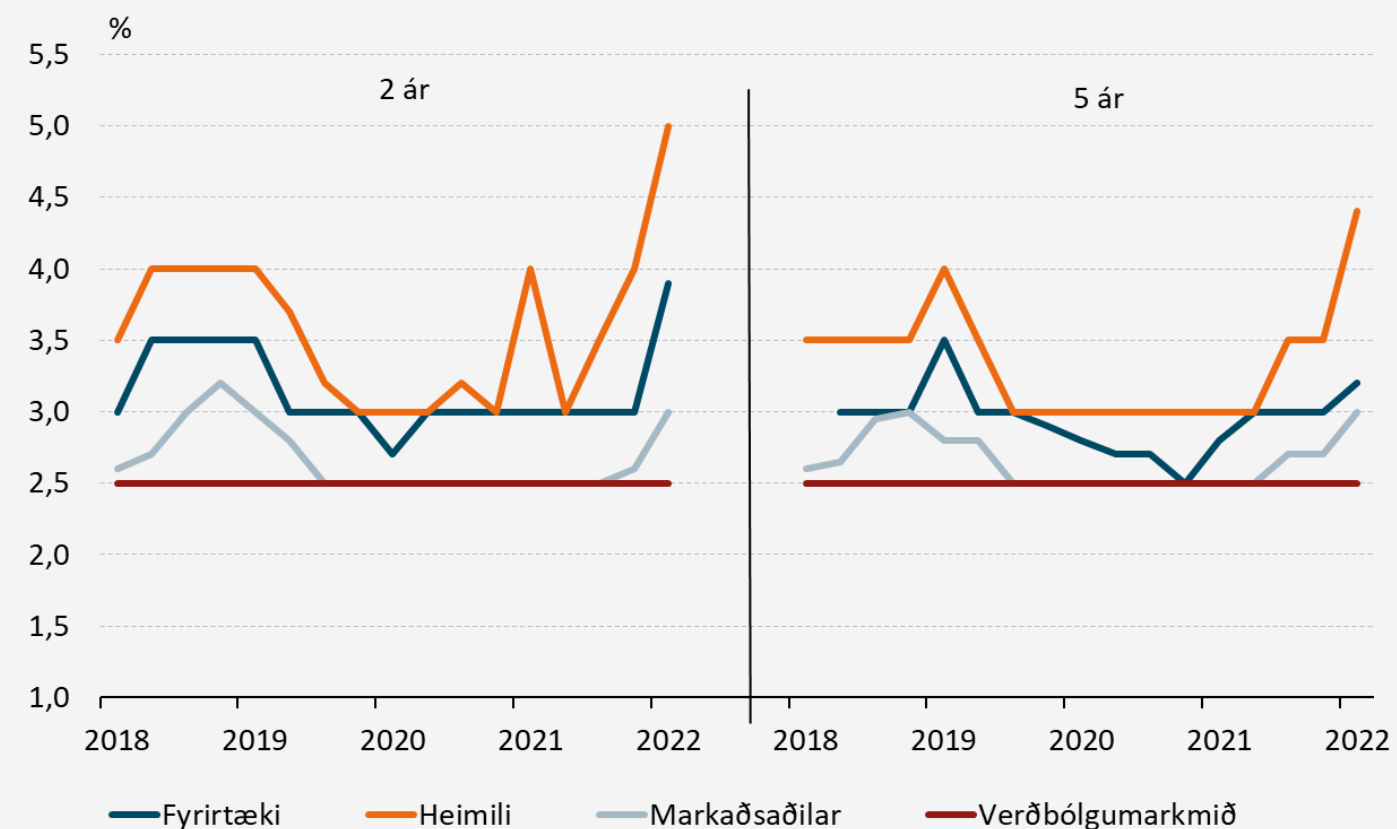
1. ársfj. 2015 - 1. ársfj. 2025

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

Verðbólguvæntingar til 2 og 5 ára¹

1. ársfj. 2018 - 1. ársfj. 2022

1. Kannanir Gallup á verðbólguvæntingum heimila og fyrirtækja og könnun Seðlabankans á verðbólguvæntingum markaðsaðila. Miðgildi svara.

Heimildir: Gallup, Seðlabanki Íslands.

Takk fyrir